

Nr 148. Motion av Pavel Gamov och Stefan Söder (båda SD) om förbud mot tiggeri

(KSN-2011-0230)

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Uppsala den 12 oktober 2011

På kommunstyrelsens vägnar

Gunnar Hedberg/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Gunnar Hedberg, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Ulrik Wärnsberg, Bengt Westman, Irene Zetterberg (alla S), Maria Gardfjell, Johan Lundqvist (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Fredrik Ahlstedt (båda M), Frida Johnsson (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Pavel Gamov och Stefan Söder (båda SD) föreslår i motion, väckt den 28 mars 2011, att Uppsala kommun i sin lokala ordningsstadga skall ha ett totalförbud mot tiggeri på offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats samt att kommunen i sin ordningsstadga ska kräva att all affärsmässig verksamhet på offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats ska kräva tillstånd av polismyndigheten. Motionen återges i *bilaga 1*.

Remissbehandling

Motionen är remitterad till polismyndigheten, gatu- och trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Polismyndigheten anser att förslaget bör bli föremål för noggrann juridisk prövning. Om beslutet är rättsenligt vill polismyndigheten

ändå framhålla att frågan är komplicerad och det sannolikt skulle uppstå betydande gränsdragningsproblem och därmed tillämpnings-svårigheter, särskilt vad gäller frågan om att skilja ett förslaget straffbelagt beteende i form av tiggeri från andra helt lagliga aktiviteter i kommunens offentliga miljöer. *Bilaga 2*, utsändes separat.

Gatu- och trafiknämnden avstyrker motionen och hänvisar till att det redan i dag finns bestämmelser som reglerar tillståndsgivningen i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter och att den verksamhet som beskrivs i motionen inte inverkar negativt på nämndens område. Beslutet som Sala kommun tog har underkänts av Västmanlands länsstyrelse som stridande mot nu gällande lag och beslutet om förbud mot tiggeri är upphävt. *Bilaga 3*, utsändes separat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar att det ur störningssynpunkt i miljöbalkens mening saknas anledning att tillstyrka motionen. *Bilaga 4*, utsändes separat.

Föredragning

Uppsala kommun anger i 11 § i de lokala ordningsföreskrifterna att polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Det är vanligt att i samband med gatumusik ställer musikanten fram en låda eller klädesplagg där åhörarna kan lämna ett bidrag. Det bör inte betraktas som en tillståndspliktig penninginsamling. Däremot bör det ses som en tillståndspliktig insamling om musikanter går runt i publiken och samlar in pengar. Enligt 1 § andra stycket i förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617) får dessa föreskrifter inte utformas så att de reglerar gatumusiken.

Tiggeri blir således tillståndspliktigt om de bedrivs mer aktivt genom att man går runt och samlar in pengar. Om en tiggare uppträder aggressivt, till exempel betar sig hotfullt, griper tag i kläderna, knuffar, hindrar folk från att röra sig eller nästan med tvång säljer varor

eller tjänster finns det anledning att neka tillstånd. Men om tiggeri förekommer utan sådana inslag saknas det laglig grund för polisen att ingripa med hänsyn till ordning och säkerhet.

Som framgår ovan krävs en lagändring för att möjliggöra förbud mot tiggeri i den lokala ordningsstadgan. Beslutet som Sala kommun tog har underkänts av Västmanlands länsstyrelse som stridande mot nu gällande lag och beslutet om förbud mot tiggeri är upphävt. Kommunen har således ingen möjlighet att tillmötesgå motionens yrkande.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser med föreliggande förslag till beslut.

Bilaga 1

På senare år har tiggeri på offentlig plats uppenbarat sig i många av Sveriges större men även medelstora och mindre städer, och Uppsala är inget undantag. För Uppsalabornas trivsel, välbefinnande och trygghet anser Sverigedemokraterna att offentligt tiggeri skall förbjudas. I dagsläget drabbas både affärsidkare och allmänhet av tiggeriet och det negativa och tråkiga inslag i gatubilden som det utgör.

Ofta organiseras tiggeriet av utländska ligor, inte minst från Östeuropa, som också är inblandade i människohandel och andra kriminella aktiviteter. Flertalet uttalanden från Polismyndigheten, bland annat i Tidningarnas Telegrambyrå 2007-04-11 och SVT Östnytt 2009-04-13, styrker denna bild. I UNT 2007-06-07 framgår dessutom att polisen och socialtjänsten i Uppsala vanligen inte ingriper mot denna verksamhet, vilket är ytterst beklagligt och allvarligt.

Tiggeriet hjälper inte heller de verkligt drabbade utan är ofta ett cyniskt sätt för ligor att utnyttja utsatta människor. Genom att förbjuda denna verksamhet kan vi istället hjälpa dessa personer att ta hjälp av socialtjänst och de allmänna skyddsnäten i de fall det är applicerbart. Ibland utnyttjas även minderåriga i dessa syften.

Det är en inte minst viktigt ur ett kriminalpreventivt perspektiv att vi stävjar det organiserade tiggeriet. Till skillnad från våra grannländer som redan har eller kraftigt överväger

förbud mot tiggeri har Sverige som helhet ännu inte ett sådant. Sverigedemokraternas åsikt på både lokal och rikstäckande nivå är att ett sådant förbud måste till snarast möjligt.

Vi anser att denna verksamhet skall motarbetas å det kraftigaste av kommunen och berörda myndigheter. För detta krävs bland annat att kommunens samarbete med Polismyndigheten utökas och förbättras och att det i den kommunala ordningsstadgan införs ett förbud mot offentligt tiggeri.

Det tiggeri som uppenbarat sig i allt större utsträckning i Uppsala på gågatan/Svartbäcksgatan, vid Resecentrum och på andra ställen i staden skall inte tillåtas, och kommunen bör verka för att dessa tiggargligor avhyses omedelbart så att den allmänna ordningen kan återställas på stadens gator och torg.

Ibland blir människor på exempelvis gågatan i Uppsala också påflugna av personer som säljer rosor och liknande, och även av gatumusikanter, vilket kan upplevas som störande. Sverigedemokraterna anser att det för all verksamhet av denna affärsmässiga sort på offentlig plats på förhand skall ansökas om tillstånd vare sig det gäller rosförsäljning, musik, loppmarknad eller annat.

I bland annat Sala kommun i vårt västliga grannlän Västmanlands län har kommunstyrelsens arbetsutskott efter förslag från förvaltningen och de säkerhetsansvariga i samarbete med Brottsförebyggande rådet tagit fram en liknande komplettering till sin ordningsstadga som innebär att offentligt tiggeri förbjudas i kommunen, vilket kommunstyrelsen även tillstyrkt. Detta visar att beslutet är möjligt och genomförbart, om endast viljan hos kommunfullmäktige finnes.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna på

- att Uppsala kommun i sin lokala ordningsstadga skall ha ett totalförbud mot tiggeri på offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats
- att Uppsala kommun i sin lokala ordningsstadga skall kräva att all affärsmässig verksamhet på offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats skall kräva tillstånd av Polismyndigheten.

Polismyndigheten i Uppsala län

Länspolismästaren

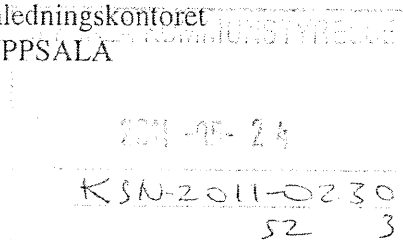
KF 2011-10-31 Nr 148

Bilaga 2

Datum
2011-05-20
Handläggare
MF

Diarienummer
AA 595-3395/11
Er referens
KSN-2011-0230

Uppsala kommun
Registrator
Kommunledningskontoret
753 75 UPPSALA

Yttrande avseende motion om förbud mot tiggeri

Kommunstyrelsen har hemställt om Polismyndighetens yttrande i ovanstående ärende.

Polismyndigheten har noterat att ett motsvarande förslag har behandlats i bl.a. Sala kommun. Länsstyrelsen i Västmanlands län har invänt mot beslutet bl.a. av det skälet att Länsstyrelsen där funnit att ett beslut av ifrågavarande slag kan sakna stöd i lag.

Polismyndigheten anser att kommunstyrelsen bör låta förslaget bli föremål för noggrann juridisk prövning, särskilt ifråga om det överhuvudtaget finns stöd i lag att fatta beslut om en lokal ordningsföreskrift som innehåller ett förbud mot tiggeri.

För det fall att kommunstyrelsen efter sådan juridisk prövning skulle finna att beslutet är rättsenligt och därefter beslutar om förbud mot tiggeri i en lokal ordningsföreskrift vill Polismyndigheten framhålla följande.

Polismyndigheten konstaterar att frågan är komplicerad och det är sannolikt att det skulle kunna komma att uppstå betydande gränsdragningsproblem och därmed tillämpningssvårigheter om förbudet anses rättsenligt och införs. Det sagda gäller särskilt frågan om att skilja ett föreslaget straffbelagt beteende i form av tiggeri, från andra helt lagliga aktiviteter i kommunens offentliga miljöer.

Erik Steen
Länspolismästare

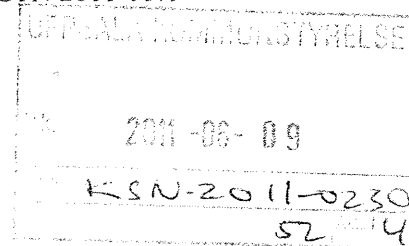
Mattias Fällström
Polismästare

Polismyndigheten i Uppsala län

Box 3007, 750 03 UPPSALA, Besök: Blanka, Svartbäcksgatan 49, Uppsala

Telefon: 114 14 Fax: 018-12 48 60

polismyndigheten.uppsala@polisen.se www.polisen.se/uppsala

Handläggare
Åkerlund ChristerDatum
2011-05-17Diarienummer
GTN-2011-0179

Kommunstyrelsen

**Yttrande över motion från Pavel Gamov m.fl. (alla SD) om förbud mot tiggeri,
KSN-2011-0230****Sammanfattning**

Pavel Gamov m. fl. (alla SD) yrkar i en motion att Uppsala kommun i de lokala ordningsföreskrifterna inför totalförbud mot tiggeri på offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats. Gatu- och trafiknämnden avstyrker motionen.

Yttrande

Nämnden vill poängtera att det redan i dagsläget finns bestämmelser som reglerar tillståndsgivningen i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter. Av § 11 i dessa föreskrifter framgår det att det krävs polistillstånd för insamling av pengar i bössor eller likande, om insamlingen inte utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Vid insamling i samband med framförande av gatumusik krävs inte tillstånd.

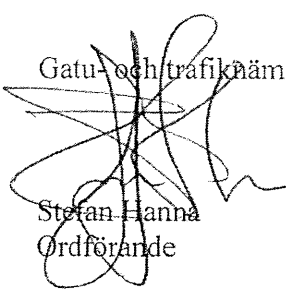
Vidare sägs i föreskrifternas § 13 att ambulerande försäljning inte får ske inom område som avgränsas av Fyrisån, Bangårdsgatan, Dragarbrunnsgatan och S:t Olofsgatan. På gågatan mellan Bangårdsgatan och S:t Olofsgatan får försäljning ske på särskilt angivna platser enligt kommunens torghandelsföreskrifter. Med ambulerande försäljning avses sådan gatuförsäljning som tar offentlig plats i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och som därför inte kräver tillstånd enligt 3 kapitlet 1 § ordningslagen.

Den 28 mars 2011 beslutade Sala kommunfullmäktige om att anta lokala ordningsföreskrifter om tiggeri. Länsstyrelsen i Västmanland upphävde dock dessa i beslut den 26 april 2011. Länsstyrelsen anförde i sin motivering att lokala ordningsföreskrifter måste vara inriktade på ordningen på den offentliga platsen och att föreskrifter inte får medföra för långtgående inskränkningar i den enskildes frihet. En kommun är bemyndigad att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen men föreskrifterna måste då ha sådant innehåll och vara

utformade med sådan geografisk exakthet att möjlighet finns att tillämpa dem, och övervaka efterlevnaden av dem.

Gatu- och trafiknämnden, som förvaltare av allmänna ytor så som gator och torg, anser att den verksamhet som beskrivs i motionen inte inverkar negativt på nämndens ansvarsområde. Med hänvisning till ovan redovisat avstyrker gatu- och trafiknämnden motionen.

Gatu- och trafiknämnden

Stefan Hanna
Ordförande

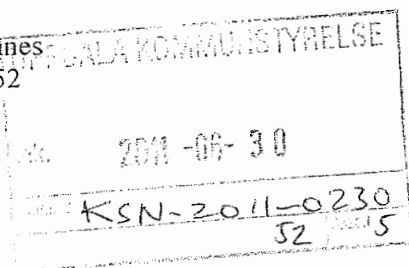

Tom Karlsson
Chef för gatu- och trafikkontoret

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Handläggare
Vidmark Hannes
018- 727 43 52

Datum 2011-06-14
Diarienummer 2011-001654- HS

Till Miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 22 juni 2011

Adressat:
Registrator, Kommunledningskontoret
Vaksalagatan 15

Motion av Pavel Gamov m fl (alla SD) om förbud mot tiggeri

Remiss från Kommunledningskontoret, dnr. KSN-2011-0230. remisstid: 1 augusti 2011

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna
nedanstående yttrande.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Urban Wästljung
ordförande

Towa Widh
t.f. miljödirektör

Yttrande

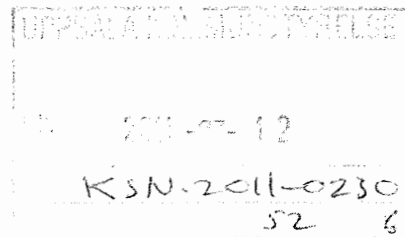
I motionen yrkar Sverigedemokraterna på att Uppsala kommun i sin ordningsstadga ska ha ett totalförbud mot tiggeri på offentlig plats och att det krävs tillstånd av Polismyndigheten för all affärsmässig verksamhet på offentlig plats. Av motionen framgår också att motionärerna anser att försäljare och gatumusikanter kan upplevas som störande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har de senaste åren fått något enstaka klagomål på gatumusikanter. Inte i något fall har störningen haft en sådan omfattning att nämnden bedömt att den utgjort risk för olägenhet för människors hälsa i miljöbalkens mening. Nämnden har därför inte haft vare sig anledning eller stöd för ingripande. De andra aspekter på kriminalitet och utnyttjande av minderåriga som tas upp i motionen faller inte in under nämndens kompetensområde.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar därför att det ur störningssynpunkt i miljöbalkens mening saknas anledning att tillstyrka motionen.

Bilaga

Remiss: Motion av Pavel Gamov m fl (alla SD) om förbud mot tiggeri

Handläggare
StadsjuristenDatum
2011-04-19

Fråga om kommunalt förbud mot tiggeri m.m.

Fråga har väckts om det är möjligt för en kommun att införa lokala ordningsföreskrifter som förbjuder tiggeri.

Enligt 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617) får en kommun, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Med stöd av 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617) har Uppsala kommun meddelat sådana föreskrifter benämnda Lokala ordningsföreskrifter för Uppsala kommun.

Med tiggeri förstås att en person i förvärvssyfte genom att lyfta fram sin egen dåliga situation begär pengar eller andra nyttigheter av andra utan att ge någon motprestation. Tiggeri kan i någon mening liknas vid penninginsamling. Enligt 11 § i de lokala ordningsföreskrifterna krävs polismyndighetens tillstånd för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Det förekommer ofta penninginsamlingar i samband med att man framför gatumusik. Vanligt är att musikanten ställer fram en instrumentlåda eller lägger fram ett klädesplagg där åhörarna kan lämna ett bidrag. Ett sådant förfarande bör *inte* betraktas som en tillståndspliktig penninginsamling. Om musikanten däremot går runt bland publiken och samlar in pengar är det att se som en tillståndspliktig penninginsamling (prop. 1992/93:210 s. 143). Enligt 1 § andra stycket i ovannämnda förordning får lokala föreskrifter om penninginsamling inte ges en sådan utformning att man därigenom reglerar gatumusiken.

Polismyndighetens prövning av tillståndsansökningar för penninginsamlingar ska endast grunda sig på ordnings- och säkerhetssynpunkter i enlighet med vad som framgår av såväl regeringsformen som ordningslagen. Det ska i sammanhanget anmärkas att Polismyndigheten i Uppsala län i en skrivelse till kommunen den 22 augusti 2002 hemställt att den 11 § i de lokala ordningsföreskrifterna upphävs eftersom det enligt polismyndigheten inte finns något behov av den.

Tiggeri blir således tillståndspliktigt enligt 11 § i de lokala ordningsföreskrifterna om det bedrivs mer aktivt genom att man går runt och samlar in pengar. Om en tiggare i samband med det sistnämnda beter sig aggressivt finns det en möjlighet för polismyndigheten att neka

tillstånd. Med ett aggressivt tiggeri menas då att personen i samband med tiggeriet till exempel beter sig hotfullt, griper tag i kläderna, knuffar, hindrar folk från att röra sig eller nästan med tvång säljer varor eller tjänster. Om tiggeri förekommer utan nämnda inslag saknas det sålunda grund för polisen att ingripa med hänsyn till ordning och säkerhet.

Att införa ett generellt kommunalt förbud mot tiggeri låter sig därför inte göras eftersom lagstöd för detta saknas. Ett införande av ett förbud mot tiggeri måste ske genom lagstiftning vilket tillkommer riksdagen ensam.

Som ovan

Mats Sandmark